

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum nomina essentialia prædicentur singulaiter de tribus personis. artic.
3. disput. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

dictæ propositionis est, tres personæ habent vnam ac indivisam essentiam. In eodem sensu hæc quoque est concedenda, una essentia est trium personarum. Hæc tamen, tres personæ sunt ex una, aut de una essentia, concedenda non est: eod quod propositiones, ex, & de non denotant habitudinem formæ, sed vel causæ efficientis, vel materiæ: neutrum autem continet essentiæ comparatione personarum.

Tres personæ esse ex una, aut de una essentia non est concedendum.

ARTICVLVS III.

Virum omnia essentialia prædicentur singulariter de tribus personis.

DISPVATIO I.

O loco explicandum esset, quid sit nomen essentialia, personale, & notionale, si quæst. 32. artic. 2. explicatum non fuisset. Merito autem Caietanus & alij admonent, in hoc articulo, solum esse sermonem de nominibus concretis. Dicitur Thomas hanc statuit conclusionem. Nomina essentialia substantiua, vt Deus, & Dominus, prædicantur in singulari, & non in plurali de tribus personis. Adiectiua verò prædicantur in plurali. Quod probat ex illa regula, quam quæst. 36. artic. 4. statimus nempe vt concretum substantiuum dicatur pluraliter necessarium esse pluralitatem, tam suppositorum, quam significati formalis: vt autem adiectiuum dicatur pluraliter, satis esse pluralitatem suppositorum: significatum verò formale nominis concreti essentialis est idem numero in tribus suppositis diuinis. Licet autem D. Thomas hoc loco aliam rationem reddat regulæ propositionis, magis tamen placet ea, quam cum Scoto loco citato reddidimus, vbi copiosè, quæ hoc loco dici poterant, explicata sunt.

Conclusio D. Thomæ.

Conciliatio quorundam auctorum in simbolo Athanasij, & in Concilio Lateranensi.

Ex conclusione D. Thomæ regulæ propositionis facile erit intelligere rationem conciliandi quædam dicta in simbolo Athanasij, & in Concilio Lateranensi, cap. Firmiter, de summa Trinitate & fide Catholica, quæ primo aspectu videntur inter se contraria. In simbolo namque Athanasij de Patre, Filio & Spiritu sancto dicitur, Non tres æterni, in plurali, sed vnus æternus, sicut non tres increati, nec tres immensi, sed vnus increatus & vnus immensus. & infra: Non tres omnipotentes, sed vnus omnipotens: c. verò, Firmiter, de eodem Patre, Filio & Spiritu sancto dicitur in plurali, consubstantiales, & coæuales & omnipotentes & coæterni, &c. Imò eadem personæ in simbolo Athanasij etiam dicuntur coæternæ eis verbis: Coæternæ sibi sunt & coæuales. Hæc ex dictis in hunc modum sunt concilianda. Athanasius in locis primo loco citatis sumptis nomina illa substantiuè, tamen si quædam eorum, quod non sumantur in terminatione neutri, præ se ferant formam adiectiuorum, ideoque negant dici pluraliter de tribus personis: Concilium verò Lateranense idemque Athanasius vbi secundo loco citatur, sumptis illa alia nomina adiectiuè, eaque ratione tribuerunt illa tribus personis in numero plurali.

DISPVATIO II.

Virum concedendum sit tres personas diuinas esse tria entia, & virum Pater omnem realitatem ac entitatem, quam habet, communicet Filio.

Dicitur Thomas in responsione ad tertium notat, cum res sit quippiam transcendens, conueniatque personis diuinis non solum ratione essentia, sed etiam ratione relationis, concedendum esse tres personas diuinas esse vnã rem, id est, vnam essentiam ipsis communem, & cum vnaquaque earum eadem, iuxta illud Concilij Lateranensis cap. Damnamus, de summa Trinitate & fide Catholica. Vna summa res est, quæ veraciter est Pater, Filius, &c. & in se. Quilibet trium personarum est illa res. Præterea concedendum esse, tres personas diuinas esse tres res, & relatiua scilicet realiter inter se distinctas.

Bartholomæus Torres hoc loco eadem ratione affirmat concedendum esse tres personas diuinas, esse vnum ens, & tria entia, relatiua videlicet. Ac sanè, esto quidem concedere renuant tres personas diuinas esse tria entia relatiua, placet tamen, quod Torres affirmat. Neque enim ens dicitur ab essentia, vt essentia solum dicit naturam comunem suppositis aut indiuiduis, sed ab entitate, vt entitas commune quod est absolutis & relatiuis, quæ talia sunt, & tam naturæ communi, quam proprietatibus personalibus, principisue indiuiduantibus conuenit: quippe cum ens, & res æquè latè pateant, idemque videantur significare. Hæc quod attinet ad primum eorum, quæ proposita sunt.

Quod verò attinet ad secundum, Torres hoc loco ait, distinguendum esse de realitate ac entitate. Et quidem si licet sermo de realitate ac entitate absoluta, concedendum esse, Patrem communicare Filio omnem realitatem ac entitatem, quam habet. Si verò de relatiua, negandum id esse: quoniam paternitatem ei non communicat. Quare si sermo sit de realitate & entitate, vt relatiuam & absolutam ambitu suo continet, negandum erit, Patrem communicare Filio omnem realitatem ac entitatem quam habet. Quibus consonat illud Concilij Florentini in literis sanctæ vniõnis, in decreto de processione Spiritus sancti: Omnia quæ Patris sunt, ipse Pater vniõnito Filio suo gignendo dedit, præter esse Patrem.

Fortè dici melius posset, Patrem communicare Filio omnem rem, & omnem entitatem, quam habet, sed non quoad omnem modum realem, quem res illa habet. Ratio est, quoniam cum in Patre sit vnica simplicissima res realis, vnicaque simplicissima entitas realis (tamen si illa habeat plures modos, rationesue reales, virtute tamen inter se distinctas) sanè si Pater Filio communicat rem illam, quoad aliquem modum realem illius, nempe quoad rationem formalem essentia, omnem rem, quam habet, illi communicat: quia habet vnica simplicissimam rem, eamque illi verè tribuit, licet quoad omnem modum realem quem illa habet. Cui sententia congruit illud Ioan. 16. Omnia quacumque habet Pater, mea sunt. Quamuis exponi id possit, quasi ibi sit sermo de perfectionibus Patris, quas Filius dicit suas esse, eaque communicare Spiritui sancto: ratio verò realis relatiua perfectio non est.

Quod si quis ita argumentetur, Pater habet realitatem, quæ realiter distinguitur à Filio: illam quæ non

MOL
In
D

Officio
Thomæ

Pater dicit
omnem rem
omnem entitatem
omnem modum
realem quem
illa habet.

Obiicitur
non